

Erdélyi Híradó

Szombaton, October 30-dikán ($\frac{10}{30}$) 1830

Nagybritannia—Frantziaország—Belgaország—Magyarország—Erdély
Hirdetések—Nemzeti Társalkodó 44-dik Szám.

NAGYBRITANNIA

A' Globe and Traveller további beszéde (34 Szám 266-dik lap) ekként folj: "Ha, úgymond, a' Belgákat meg nem nyugtatják vagy szeppentik; úgy ök, tsak az időre és alkalmatosságra fognak várakozni. Egy hadizenet, bizonyos jelül szolgálna a' népnek a' várak' elvételére, — és hogy az ezt megteheti, már megmutatta — úgy hogy, ezek a' várak, a' helyett hogy Frantziaország ellen volnának védbástyaül, azt segítenék inkább elő. Európa védelmére, tsak népszerűtetü országlás' kezei között tennének azok valamit, nem pedig múlandó Fejedelem' birtokában, ki veszedelem' pillantattjában, rettentőbb megtámodásnak lenne kitéve belőlől, mintsem kívülről. — A' sem titok vigyázó politikusoknál, hogy koránt-sem Frantziaország az a' Hatalom, melytől e' jelen embernyomnak Európában, saját Mavadékát bátorságba tenni szükséges volua, — s osztán, jelenvaló veszedelemtől, nints is most miért félni. Muszkaországban, sokkal több fenyegető ereditője (elementuma) van a' természeti erőnek. Egyszahad nemzet látjátéka, melyet Frantziaországban láthatni, kétségkívül olyan Hatalom, melytől némely országlósékek tarthatnak; de ezen hatalom ellen, nem építünk az által korlátot, hogy egy nem-

zettel, mely a' maga által választott országlás alatt megeledeéssel él, egy más, egyenes ellent-állásba állít, mely a' lantzok terhe alatt nyög, mellyet rea, kívülről vetnek. Elégge' áldozták már fel a' népek' bódogságát birtok' kerületes határszélekek, egymás hatalma' mérséklése' képzeeteinek, és a' diplomatia' hiú bálványainak. Ha a' réz-Colossus az ő töredékeny tsereptarpaib, mellyet a' Betsi Congress felállított, nem egy külső-taszintásra, hanem belső építménaye', saját elementuma' hibái által rogyik-le; bolondtság volna, mely ellen az emberi-termeszet fellázadna, háborút indítani Európában, hogy azt, a' maga' elébbi formájába, és gyengeségébe vissza állítsák,

A' nagybritanniai, Belgiumot illető elmerajz oda megyen-ki, hogy ennek ügyebajába erőszakkal, se' Anglia, sem más nem fog avatkozni; hanem szép szóval, közbenjárás által próbálják a' két nemzetet össze-békéltetni, mely, nem könnyen fog elsülni. Beresford lenne ez a' Közbenjáró, ki az egész Európában egy embernői popularitással se bír.

London, oct. 4. — Belgaország' ügyebaja, kivált a' katonai dolgoknak szerentsélen kimenetele Brüssel ellen, és a' Frantziák' Királynának meghatározott beszéde a' Tanátsban — semmi fegyveres közben-

jarást nem engedni-meg a' Belgák és az ő országloszékjek közötti versengésben— a' mi' Kabinétunk' részéről, legiparkodóbb figyelmet, bóltsséget és erős munkát kívánnak-meg, hogy a' háború' kiütését kerülhessék-el; melyek következései, ha emberi előre-látás a' jövőndökbe tekinteni mer, az európai egész státusépületet sok szenvedésekkel és egy más termettel fenyegeti. Nem mondhatok egyebet annál, hogy a' mi' Királyunk szint' úgy egészen idegen minden ellenséges belé-avatkozástól: hanem, azt is nagyon kétségbe-hozzák, ha valjon a' Ministerek által-jában, meggondolván a' Parlement' és a' nemzet' hajlandóságát, mernének-é hadat izenni, vagy a' mi tsak oda megyenki, — helybe mernék-é hagyni a' belga várak elfoglalását idegen katonaság által, mely maga után feszes földi háborút húzhatna, és minket, Isten tudja meddig, nem engedne részre-nemhajlásban maradni. Tsiklandós zikkéj-ez, mivel' a' Ministerek rendszabásainak a' Parlement által helybe-nemhagyása, nem tsak az ő' lebukásokot, hanem veszedelmes szakadásokat is húzna maga után. Az itteni muszka Követ, a' mártz. 25-dikei Kötésre támoszkodva, 1815, fegyveres közbenjárást sürget. Még is tsak barátságos közbenjárás lessz ez a' miénk, legalább ezúttal, és még a' Frantziák' Királynak is, az a' haszonérdeklése benne, hogy az itteni Kabinéttal egyesülve, mint közbenjáró barátságos Hatalom, a' két, egymástól elvált ország, Holland' és Belgaország' egészsége' fenntartására álljon-fel. Egy belga Köztársaság, talán előpostája lenne egy frantziának. Nem is irtódzanak a' privilegiált klassisok és Egyháziak Belgiumban, a' tiszta belga konstitúziós Monárechiatól annyira, mint egy Köztársaságtól az újj értelemben. De hogy Belgaország Hollandal valaha egyesüljön, abból,— semmi-sints.

Az Angliába érkezett utolsó tudósítások Ostendéből, úgy festik-le a' dolgok' ottani állását, mint igen megháborítókat. Az össze csoportozó népsalak minden Hollandust szidalmaz, valahány-tsak útjába esik. Tsak a' belga-nemzeti kokarde menthet-meg a' sértegetésektől. Calaisbe, sok tekintetes familiák érkeztek-meg Brüsseltől, minekutánna éjjet-napot pintzésekben húztak-ki, hogy agyon ne lövettessenek. Az Ostendén átjáró Posta, félbe szakadt, minden tsak Helvoetsluys-ön megyen által.

FRANTZIAORSZÁG

Páris, oct. 5. — Frantziaországban mindenütt, de kivált' a' nyugoti tartományokban, sok apró könyvek jönnek-ki. Nanteshen jött-ki egy (La Charte de 1850 expliquée aux habitans de la Campagne, 1 Sou); a' többek közt, ez is van benne: "A' mi' mostani Királyunk maga is egy igen gazdag földesúr, azért sem kíván sokat a' nemzetől. XI-dik Károlynak, míg országolt, 52 millió járt esztendőnként. I-ső Lajos-Filep fél-annyit-se kíván; látjátok hány familia érne-meg a' maradékkal. Marad ott elég, hogy 40 ezer familiánál többet eltarthatni belőlle. Ez onnan van, mert Lajos-Filep azt a' nagy gögöt és a' tányérnyalókat, és a' pénzt az ablakou kiszórni, nem szenvedheti, úgy él ő mint más pölgár; magánosan megyen-ki Párisban és nem kísérteti magát istrásokkal. Kétségkívül a' köz pompáknál a' királyi Felség' teljes fényével jelenik-meg, mert lassatok, az az ember, a' ki közönséges fekete frakban és fakó kalappal megyen-ki, a' királyi páltzát és a' koronát szintúgy hordozza mint a' legnagyobb Monárkák. Eppen úgy, kedves barátim, mint egy a' mi' legnagyobb Királyaink között, Szent Lajos, ki a' Kalendariumban áll, mikor Jobbágyainak, mint Bíró, segített a' jussokat megnyerni,

egy fa' arnyékában leheveredett, és úgy beszélt velek, mint a' Békebíró tiveletek; és még is reszkettek Szent Lajos előtt ellenségei, és a' gonosz emberek lesütötték fejeket ő-előtte. Láttjátok, éppen úgy látják a' Páriások I-ső Lajos-Filepet magok közt járkálni, éppen mint ti a' ti' Birátokat, egy esernyő a' kezében és fekete frakban, és ugyanazon nap' felhág a' királyi-székbe fgs. királyi ékességben, 's látja saját urasága előtt megjelenni a' Követeket, kik ötöt az ő' Fejedelmek' nevében, szövetségre kérik. — Ugyanott van még ez is: "Vannak ugyan még emberek, kik nem elégesznek-meg, mert láttjátok, vannak olyan emberek, kik fényes délben semmit-sem látnak; de ti tudjátok édes barátim, jobb egy n esze, mint két lessz! 's a' mit a' levegőbe köpsz az órodra esik. A' ki két nyereg közt akar lovagolni, esik a' ... földre. Egyébevént, senki-se tud mindent és az apját ki-elégíteni. Nints szép nap felhő nélkül, rósa, tövis nélkül; és, jobb a' gyermeked' órárt ki nem fúni, mint azt kitekerni. Legyetek nyugodalomban, 's vetegessétek földéiteket, maradjatok-el azoktól, a' kik ütleket és szederjes szájt keresnek. El ne felejtsetek ezt a' példa mondást: "A' majom, kapja a' matska lábát, hogy a' gesztenyét a' tűzből kikotorja."

Páris, oct. 5. — A' beursen azt állították, hogy a' Belgák a' mellett maradnak — magokat Köztársasággá tenni; hanem, a' Burkusok csak 18 órányira vólnának Brüsselhez.

Nov. 1-ső napja lenne az, midőn a' Parkamara' Biztossága — az Elölülő, és Seguer, Bastard 's Doucet de Pontecoulant Urak az Exministerek' dolgában az első tudósítást a' Kamara elébe terjesztené, mint törvényszéki Instructiot. — Broglie Hertzeg egy törvényjavallatot adott elő, mely szerint minden megátmodás a'

Király' méltósága és bírt-oka (jussa) ellen, mellyek a' constitutio szerint a' Királyt illetik, 3 hónapi, legfeljebb egy esztendei tömlöttzel és 300 franktól 10,000-ig nevelkedhető bírsággal büntettetik-meg. — A' Kamara megrendelte ezen javallat nyomtatását.

Egy kir. ordonnance oct. 2-dikáról 11 Hajóhadnagyot fregatte-Kapitányoknak, 41 Hajó-Fahndriket Hajóhadnagyokká, és 7 segéd-Fahndriket Hajó-Fahndriekké nevezett-ki. Ugyanazon nap' Ferrin fregatte-Kapitányt a' Betsület-legio' Tisztjévé, más két fregatte-Kapitányt és 27 Hajóhadnagyot, Hajó-Borbéjt, Matróztot'sat ugyanazon rend vitézeivé tett. — A' Király 20,000 frank penziót rendelt a' Ney Marsal' özvegyének.

Ezekben a' napokban a' Pattantyús-ságnál nagy számu előlépések tétettek. Ki-neveztetett 9 Oberster, 19 Oberslieutenant, 55 escadron-chef, 45 Kapitány, 55 zásod-Kapitány; 50 Nevendek pedig a' Polytechnica oskolából és 21 alsó Tiszt a' regementektől, Alhadnagyokká tétettek.

* A' Messenger des Chambres azt mondja, hogy Bayonne-ben egy spanyol Junta állott volna fel. Ehhez tartoznának: Isturitz, Salatrava, Sancho és Lopes-Pinto Urak. A' kivándorlottak erőssen gyűlnek össze az egész Pyreneum' hosszában. Pénzek, fegyverek elég van. De spanyolország is nagyon vigyáz. Bastánba állított-ki Pampeluna 250 embert, Roncalba 200-at, Ochagariaba 150-t, Roncevauxba 500-at, Burgnettaba 300-at, és 400 önkéntest, kik mind a' Juanit Brigados' vezérlése alatt vannak.

A' párisi nagy Orientnek egy kerülő-írása szabad-Kőművesek' frantziaországi minden levelező klubbjaihoz, felidezi azokat, hogy a' fővárosba Követeket küldjenek, júl. 28-dika' inneplésére készülő vendégségbe. Egyszersmind, kijelentik ott,

ezt a reménységet is, hogy a' frantziaor-szági szabad Kőműveség Rendi már most minden órán egy Nagymestert (Grand maître) választ magának, ki, minden A-tyafiak (Tagok') szeretetére és tiszteletére méltó. Ha nem mondjuk is, tudhatni, hogy ez alatt Lajos-Filep Király értetődik.

A' Pairkamara által már jóvá hagyott javallatot, a' szentségtörés-törvény' eltörléséről, a' Népkövetek' Kamarája víttatás nélkül bevette 196 szózáttal 9 szózat ellen.

BELGAORSZÁG

Alatt meg nem-nevezett szóhajtók, a' Cölui Zeitung hitelére is, tudokra ad-
juk az okos publicumnak az itt kövekező hazugságot igen röviden, hogy — a' Them-sében 60 gőz- és szállítóhajó, ánglus ka-tonaság' által-szállítására Belgaországba, készen fekünne, londoni tudósítások sze-rént, de a' miben a' londoni Journalok között, tsak egy-sem tud legkissebbet is. — Hihetőbb lehet az valamivel, az úta-zók' szavok után, kik Hollandból jöttek, hogy minden hollandus katonaságot, sőt még a' büntetett-tapatot is, mely kü-lömben tsak a' keletudiai katonaság' ki-egészítésére szokott fordítódni, szekeren viszik-hordják Antwerpenbe és más hol-lánd-belga határszélekre. Úgy lattzik te-hát, hogy a' tsata a' két tartomány köz-líneáján, még, újjra kezdődne. Nem kell hinni hogy Holland' nagyobb része Pritzn-an vólna; hanem inkább Patriota, köz-társasági, stadhouders-i. Ez, a' mitől El-ső Willem leginkább félhet, ha, nem lesz semmi külső belé-avatkozás: ha pedig lessz; Isten menti-meg Európát.

Oct. 4-dikén, a' mostani belga környü-leteket meggondolva, nevezte-ki Őfge. Belgaország' Királya a' maga' első híját az Oranje Printzet Helytartójának, a' déli minden olyan tartományokba, a' hol még a' konstitutiós Hatalmat megesmé-rik. Antwerpen városa lessz lakhelye a'

Printznek (ez az az erős vár, a' hol Gra-ham (Grém) Gen. annyi katonaságot el-pazérolt az osztrómlásban Carnot ellen — mind híjjában).

Az egész Hollandot fegyverbe szállít-ja a' Király, kit 'söldra, kit a' maga' köl-tségére, a' fenyegetett haza' védelmére. — A' Staats Courant szerént, tsak 103 em-ber esett vólna-el sept. 23--26-dikain a' katonasághól, 596 sebessítettett és 158 fogattatott vólna-el Lovat, löttek agyon 26-ot, megsebessítettek 34-et. — Oct. 5-dikén érkezett az Oranje Printz Antver-penbe, mint Attya' Helytartója. — Oct. 6-dikán hirdeti-ki Berlaymont Gróf, a' lüttichi polgárgárda Commendansa a' la-kosoknak, hogy a' hollandus Comman-dans a' várat feltételes alku mellett fel-adta. — Bouillon vára a' Luxemburgi Nagy-hertzezségben elfogadta az ideigvaló or-száglást.

Ha a' g h a n, oct. 6-dikán ez a' Hirdet-mény jeleni-meg. (Tsak röviden) "Mi, Willem 'sat. Minekutánna a' rettentő se-bességgel kapaszkodó tspásokról szólla, így kiált-fel: "Hív tartományok' lakosai! szükséges lessz most erőtöket hazátok' föld-je' védelmére elő-venni. Az ország' ál-lapotja kívánja hogy mindjárt és mind fegyverben legyetek; mutassátok-ki erő-hatalmatokat, valamint eddig. Az ilyen környezetekre parantsolja a' törvény' fun-damentoma, hogy első kötelességünk le-gyen a' fegyver viselés. Ti is ezt óhajt-játok. No-hát! Fegyverre! — Feje-delmetek' kérésére; Fegyverre! a' rend' és igazság' dolgában; Fegyverre! alázatos esedező feltekintéssel a' Minden-hatóhoz, ki a' Hazát és az Oraniakat már annyiszor megmentette. Felidézünk min-den Előljárókat, hogy ez az önkéntes min-dennel-köz felkelés egyszerre elterjedjen, 's több efféle kegyes és mársi biztatások.

Willem.

NÉMETORSZÁG

A' németországi zenébenának nagy részét a' határszéli számtalan vámhivatalok' lszenvedhetetlen motózáσαι 's egyszerű mind terhei okozták; más részét az a' yáva legénység (bravour), melynél-fogva a' mesterlegények a' Párisiakat — ok-al-é vagy ok-nélkül, — némely része, mint Braunschweig, Cassel 'sat. pedig, alán a' rendkívül volt teher el nem bírása miatt 's a' frantzia és belga példák ltal ketsegetve is, követtek-el.

Ma (oct. 6) nyomul-be Mainzba 400 munkus pattantyús. Austriai katonaságot oct. 25-dikára várnak. De mindezek tsuóan a' német szövetség' statutuma szerint esnek, elővigyázatúl; valamint az is, hogy a' vár' munkái a' legnagyobb szorgalommal foljnak, még vasárnapokon is. De mindezek is csak azon gyökéértel-meknél-fogva esnek — Si vis pacem, para bellum. Kár hogy mindezekre a' Tőpénzesek nem ügyelnek, vagy talán nagyon is vigyáznak, és minden kassát bezártak. Nem jókor esett, hogy egész Európában rossz termés volt. Már is 1 ezüst forintón két (a' 24 flos. labon = 50 jó kr. Mértéktár, Darmstadt) egy máltér pityóka (2.081 bétsi metzen, azaz, 2-bétsi mérő és 8 századrész, 1 ezeredrész).

Frankfurt (rajnai), oct. 7.—Brüssellől írják 5-dikán, hogy 50 ezer Belga vólna fegyverben; de talán fele is elég volt még akkor; és hogy ők teljességgel nem félnék a' Hollandusoktól; de tsakugyan tartanak külső belé-avatkozástól. Philippeville megadta magát, Gent pedig a' nemzethez állott.

MAGYARORSZÁG

Poşony, oct. 19.—Ezen h. 16-kán a' TT. Státusok országos ülést tartván, ebben, az előbbi napokon tartott kerületi ülésekben készített magyar izenetet, a' Magyarországhoz tartozó részeknek vissza-

kapsoltatása eránt, felolvasták, és pontonként vitatás alá vették. Ebben mindenek előtt Öfgének megköszönni kívánják azon atyai gondoskodását, melynél-fogva az országos Deputációk' nagy munkáját, mellyek a' Kormánynak minden ágaira kiterjednek, kinyomtatattatni parantsolta, hogy azokat a' Törvényhatóságok annak idejében költsen megvizsgálhassák. Ugyanez' alkalmatossággal a' TT. Státusok' Ö ts. kir. Főhgének, szeretve tisztelt Nádor-Ispánynak 35's több esztendeig a' közjönak minden ügyeiben, és kivált' az előbbi ország-gyűléstől-fogva majd 5 esztendeig az említett Deputációk' dolgozásaiban, mellyek valaha Hazánk' boldogítására szolgálnak, fáradszhatatlan buzgosággal végbevitt munkájáért méltó köszönetet tesznek. — Azután Öfgének azon kegyelmét, hogy mar 1851. oct. 2-dikára a' jövő ország-gyűlést meghatározta, háládatos szívvel veszik; de egyszerűs mind akarják Öfgét alázatosan árá kérni, hogy a' jövő ország-gyűlést ne Poşonyba, hanem Pestre, úgymint az ország' közepére, méltóztatnék egybehíni. — A' Felírás' javallatjában némely tsekély változtatások tétetvén, mind-a'-kettő a' Méltóságos Főrendekhez küldetett, hol a' magyar Izenet egy akarattal elfogadtattott, midőn Öfőhgsége. Öszintén a' háládatos köszönetet azon érdemes Férjfiakra ígyekezett háritani, kik a' Haza' ügyében Vele dolgoztak, és Ötet tanácsaikkal támogatták. — A' Felírás' javallatjában kevés változtatást tévén, azt az alsó Táblához vissza küldötték. Az alatt pedig a' TT. Státusok az elszakasztott, de már vissza nyert tartományok' vissza kapsoltatásáról hozandó törvény-javallatot vették vizgálat alá, és azt megállapítván, a' Főrendek Táblájához küldötték, kik benne megegyezvén, az ülés elosztott.

Oct. 17-dikén elegyes ülésben felol-

vastatott, aláíratott, és bépétséletezett két Felírás Ő ts. kir. Fgéhez; egyik, melyhez a' sürgetősebb sérelmek voltak mellékelve, ezeknek megorvoslását; a' másik, mellyez a' hajdan elszakasztott, de már vissza nyert tartományok' visszakaptsoltatásáról szóló törvény-javallat volt ragasztva, ennek királyi megerősítését kívánta. Ez meglévén, az ülésnek vége lett.

Pest, oct. 22. — Országunknak minden megyéji, városai, helységei minden intézetei, rendei, és egyes lakosai buzogtak belső örömeiket külső jelek által külfömbféle időkben megmutatni V. Ferdinándnak ditsősségesen végbevitt Koronáztatásán. A' Kegyes Oskolák' Rende, — mely azonkívül is a' Koronás Fejedelmek és a' Haza eránt vonszó tiszteletét, és hűséges ragaszkodását az által naponként eléggé bizonyítja, hogy a' kormánya alatt lévő ifjúság' szívébe ezt, a' Haza' pólgarának annyira szükséges erköltsöt, betsepegteti, — ezen örvendotes alkalmatosságon három remek-poétai darab-által buzogta-ki tiszta érzéseit; egyik egy deák Elegia (T. Jalliosits által), mely szép nyelvére, ékes szerkeztetésére, és könnyű fordulataira nézve minden hozzá-értőnek ditséretét megérdemli; a' másik azon magyar Oda, mellyet a' mai Hasz. Mulattságokban közlünk; a' harmadik egy derék, kellemetes német Oda (T. Greshner Intze által). Mind a' három igen pompáson in folio az Universitas' betűjivel egymásután van kinyomatva, mely nyomtatási ékessége végeit is méltó a' figyelemre, és méltó a' ditső tárgyhoz, melynek magasztalására van készítve.

Hasonló buzgó érzésektől gerjesztvén, Sz. K. Esztergom városának lakosai. oct. 18-dikán este fényesen kivilágosították a' várost, és a' várat, a' mire már egy idő-olta tétettek a' nagy és költséges kőszületek. Ezen ünnepi vigasság szemlélé-

sére Pestről is többeket felvitt azon tsiros-készületű gőzhajó, mely Béts és Pest között jár. Külfömbféle helyeken elmés felírások, és versek ragyogtak, melyekről máskor bővebben.

ERDÉLY

Köpetz, oct. 7. — Itten egy véletlen támadott isménti Tűz által négy tsűr's Istálló minden benne lévő takarmányokkal megégett; ezek közzül az egyik tsűr volt a' helybeli Réf. Prédikátor Uré, a' ki 1500 for. kárt vallott, a' tsürt ide nem értvén, mely az Ekklesia' kára. A' tűz támadott a' múlt September' 29-kén esteli 9 órakor gonosz ember által, és egész éjszakán keresztül tartott a' roppant tserefa boronákból épített, 's gabonával tele lévő szalma fedelű épületek égése, még pedig oly' keménységgel, hogy az egész falu, a' hol külfömben is nagyon sűrűk az épületek, végső pusztulását bizonyosnak tartotta. De a' szomszéd Miklos-va, és Baroth Helységek Lakosai romlásukat megértve, hirtelen segítségünkre jöven, a' tűz' tovább terjedését megakadályoztatták. — Ezen tűz-öltésba Helységünk legtöbbet köszövheth M. Baró Blankensteini Rauber Károly Kapitány Urnak, a' ki a' keze alatt lévő Barothi Katonaságot tüstént felköltvén, velek együtt Barothról Köpetzre lejött, és itt, mind azt, a' mit egy okos, előre látó, 's embertársai' szerentsétlenségén részvétellel lenni kívánó Hadi-Tisztnek kötelessége magával hozni szokott, a' mi megmaradásunkra fáradságtalanul megtette, mel' yért hálaadással tartozunk!

Nem lehet halgatással elmellőzönöm azon megjegyzésemet, hogy a' tűz miatt Háromszék minden Erdélyi több Megyek felett legtöbbet szenved; ennek pedig okát abban találok, hogy itten az épületek, a' fa bősége miatt, roppant boronákból rakattatnak minden tűz ellenva-

HIRDETÉS 5-szor

bátorság nélkül, 's többnyire zsuppal szalmával fedettetnek jó vastagon, hogy ább tartson; a' köz kertek is vessző-fonattatnak, és szalmával fedettetnek, mely miatt, ha valamely tűz támad, rettentő a' következés, ellentállani, ha az ájárása különösen nem kedvez, lehetlen, a' mint ezt csak az idén megtörtént szerentséllenségek is, a' Csernátoni, entléleki, Batzoni, Albísi szomorú példákban, bizonyítják, a' hol számtalan tetős Gazdák egyszerre köldusokká letnek, némellyek pedig elevenen meg is tenek, az épületek sűrűsége miatt nem thatván-ki a' tűzből.

Ere nézve igen jó lenne a' Lakosokat arra venni, hogy magoknak kő épület építenének, azt tseréppel fednék, mivel így a' tűz' tsapásait kevesebb rommással kilehetne állani; ezt pedig Hároméken mindenütt meg lehet tenni mivel ríhoz való matéria, csak akarjanak, elég van. A' kőrakást az alsóbbrendűek máské is megtehetnék, (mint a' falusi Százok) ha egy esztendőben követ hordatának, a' másikkban téglát 's tserépet vetének, a' harmadikba össze raknák, így kevés költséggel észrevehetetlenül Kőházakra tennének szert. — De ezt miért nem lehetne megtenni, nintsen semmi akadály benne. Vegyük például a' Szászokat, a' hol nem történik a' tűz miatt annyi szerentséllenség mint a' Székelységen, ha omlás esik is rajtok hamar megépítik; a' székelyek ellenben, igen későre labolatják, néha még a' maradéknak is elég ut mit érezni.

Végre pedig hasznos lenne az is, hogy minden Gazda esztendőnként való jövedelmének bizonyos részét kiszakasztván azt a' falu tárába adná-bé, mely elegendő bátorság alatt tartatván, abból tűz miatti megkárosítottak segítettének-fel. Így ok szerentsélleneken könnyíteni lehetne.

A' foljó 1830-dik esztendőben, november' 13-dik napján reggeli 9 órakor Szász Régenben a' Varos' Házánál, Köttyavetye' úttján, a' többet ígérőnek illő árron Arendába fogja adattatni egymásután következő 50 esztendőkre Gróf Teleki Ádám a' maga' Nemes Thordavármegyében lévő Mező-Pagotsai Józszágát, olyan előre-fizetés mellett, hogy a' többet ígérő Arendátor a' maga által megígért 50 esztendei egész Arenda-Summát, ha nem is mindjárt egészen, legalább felét, vagy harmadát letegye az arendás Contractus' subscribálásakor, a' többet pedig egy esztendőnek lefolyása alatt tartozzék lefizetni, 's addig illő Securitást prestálni (bizonyos részig adóságot is vehetvén magára).

A' Józszág az 1815-beli Conscriptio bizonyítása szerént, áll ezekből: — 1-mo Búza-föld vagy on a' két fordulón (azon a' 260 veka vétésre valón kivül) a' mely most Fő-Bíró Tekintetes Alsó Sigmund Urnál használtatik) 2000 veka vétésre való. — 2-do. Minden esztendőben használódó Törökbúza-föld (törökbúza-vetéssel értve 50 veka vétésre való. — 3-tio. Kaszálló — 280 Székérre való a' Sarjún kivül. — 4-to. Szolgáló ember Nro. 20. — 5-to. Egy Curia, mellyen jó lákható Szobák, Boronafa-Gabonás, Kő Fundamentomon, Tsürös-Kert, Tsür, Törökbúza-Kasok, 's Ló és Szarvasmarha Istállók találatnak. — 6-to. Egy veteményes, és gyümölsős Kert. — 7-mo. Két Fogadó, — és — 8-vo. 25292. □ öl szálas Erdő = 14.1/2 hóld pr. 1600 □^o + 192 □^o.

Az Arendás Contractus a' mely mellett ez a' Józszág a' többet ígérőnek arendába adatik, a' Köttyavetye' kezdetével fel fog olvastatni, 's az említett Conscriptio is elé fog adattatni. — A' kinek tehát ezeu Köttyavetyéhez hozzá szóllani, vagy

a' Jóságot éppen ki is venni kedve van, az irt napra, és órára Szász Régenbe a' Város Hazánál megjeleni méltóztassék — neterheltelessék. Gróf Teleki Ádám.

Harmadszor

Felsőbb kegyelmes Rendelések' következéséül, köz hírré tétetik, hogy e' foljó esztendő nóvember' 22-dik napján a' K. Thesaurarius által a' M. Ujvári Só Tisztseg' számára, szokott Licitatio útján, a' legillendőbb és öltőbb árán —

9000 Veka Kenyérnekvaló Búza } Vekáját 16 ku-
5000 Veka Török búza } pájával véve.
1200 kubik öl Tüzi fa, fognak megvásároltatni.

A' kik tehát ezen Tárgynak adminisztrációjára és M. Ujvárig leendő elszállítására — nézve alkalomba akarnának ereszkedni, azok a' fenn-nevezett napon M. Ujvárt a' K. Só-Tisztsegnél a' hol az e' végre kirendelt Comissariusoktól a' Contractus' tzikkejeiről bővebb tudósítást vehetnek, magokat jelentsék.

JELENTÉS

Kološváron, örök áron eladó Ház, és Telek találtatik, külső Monostor Útszában, egyfelől, Ts. Fiscalis Procurátor, Tarr Úr, másfelől Dr. Barra Úr, Telkek' szomszédságokban. Ez a' Ház, egész fundamentumából, nem régen, újjon épült, jó nagy két pintzével, mindeniknek külön lejárása, jó kő, téglá, és mésszel, tserép fedéllel, Két nagy szállásu alkalmatosság vagyon. Ezen Telken találtatik, Istálló, Kotsiszia, jó szivárványos Kút, az udvara kövel kij van rakva. Egy nagy veteményező, és jó válogatott gyümölcsös Kert, mely a' Szamosra rúg, 's annak partján, egy szép nyári mulató Filegoria. Ezen Ház és Telek eránt (kinek megvévő szándéka leszen) bővebben értekezhetik, Áts Pallér Kirmajer Úrral.

Az Égéstől-Félőkhöz

Hogy az austriában fennálló Tűzkárpótló Társaság' kormánya Bétsben,

jöltévő rendelkezésinél fogva, ezen Esztendő' augustus hónapjának 17-dikén tűz által Kerlésen esett káromat, a' feljelentés után, érdemes Ágense Brandekker Ignátz Úr által Kološváratt megfizettette — nemcsak megismerem, hanem, ezen Társaságnak nem csak tsupa bangból álló jótállását, a' nem Hivőknek bizonyítom, — a' Társaság' igasságához-bizóknak pedig jelentem. Kerlésről, Oct. 20-dikán, 1850.

Gr. Bethlen Lajos.

Kereskedő-Praktikans

Schayka Dániel és Komp. Mar. Vásárhelyen kívánna Kereskedésébe egy megért eszü 14-16 esztendő's jó-nevelésü Ifjat, mint Gyakorlót (Praktikánst) felvenni. Tudni kell neki németül és magyarul alkalmasint írni és beszélni, 's a' számvetést érteni. Egyéberánt, lehet eránta az említett Kereskedésben, költségtelen Levelek által, vagy személyesen értekezni.

Szolgálat-keresés

Alól megírt ajánlja magát tisztességes Udvari Szolgálatra, vagy — Privat-Tanítónak (Praeceptornek). Nemes születésü, nőtelen 25 esztendő's Római-Cat. Phylosophiát és Just, a' Kološvári kir. Lyceumban végezett; Patvariát a' Kir. Törvényes Tábla' és rész-szerént Vármegye' Caocelláriáján gyakorlott, beszél, anyai Nyelven kívül, mely Magyar, Deákul, — alkalmasint Németül — Oláhul jól; — ugyanezen Nyelveken, kivéven az Oláhot, olvas és ír. — A' nevezett Tárgyakról kész magát Publicum és Hiteles Testimonialis Documentumokkal legitimálni.

Kiss Kajoni Tóth Ferentz.